27/05/2020

Το θαυματουργό λείψανο του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου

/ Ορθόδοξες Προβολές

Το Λείψανο του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου βρίσκεται αδιάφθορο στο ομώνυμο Προσκύνημα Προκοπίου Ευβοίας.

Η λάρνακα με το Ιερό Λείψανο του Οσίου«Μέγα εν σοι και εξαίσιον, θαύμα οράται Πάτερ· πως μετά κηδείαν όντως χρονίαν, διατηρείται αδιάφθορον, μάκαρ, σου το σώμα, εν τάφω κείμενον! Αλλ'ούτω δοξάζει, τους αυτόν αντιδοξάζοντας Κύριος».

Το 1733 η Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού στην Καισάρεια της Καππαδοκίας της Μικράς Ασίας και απ' αυτήν η παγκόσμια χριστιανική κοινότητα δέχθηκε ένα ανεκτίμητο θείο δώρο. Το Λείψανο του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου. Ένα δώρο, που το κήρυξε σε όλους ο ουρανός, μετά την παρέλευση τριετίας από την κοίμηση του οσίου, φωτίζοντας κάθε βράδυ τον τάφο του, «ώσπερ στόμα τον αστέρα προβαλλόμενος». Αυτό το γεγονός βρίσκεται καταχωρημένο και στις προφορικές παραδόσεις προσφύγων του Προκοπίου, στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, αναφέρεται όμως και στην ακολουθία του Αγίου: «Φρικτόν ιδόντες θέαμα

εξέστησαν οι άφρονες· φως γαρ ην λάμπον άγιον, τω του Οσίου μνήματι, διό πιστοίς εμήνυον, θαύμα το υπερθαύμαστον, οι δε και ανασκάψαντες, εύρον ασύλητον όλβον, το του Ιωάννου σκήνος». Το ακέραιο και πλήρες ευωδίας ιερό λείψανο, με ευλάβεια πολλή, μεταφέρθηκε, μετά την εκταφή του, αρχικά στη λατομημένη σε βράχο Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, αργότερα στο νεόδμητο Ιερό Ναό του Μεγάλου Βασιλείου και τέλος στον προς τιμήν του ανεγερθέντα, μοναδικό στο κάλλος του σ' όλη την Ανατολή, ομώνυμο του αγίου Ι. Ναό. Τοποθετήθηκε σε λάρνακα στο δεξιό μέρος της Εκκλησίας. Εκεί κατέφθαναν αναρίθμητοι προσκυνητές και πάσχοντες από διάφορα νοσήματα εύρισκαν τη θεραπεία τους.

Ο Άγιος Ιωάννης είναι γνωστός σ' όλη την Καππαδοκία, στο Ικόνιο, την Άγκυρα, όχι μόνον μεταξύ των χριστιανών, αλλά και μεταξύ των Οθωμανών, με το «κουλέ Γιουβάν», δηλαδή ο αιχμάλωτος Ιωάννης. Είναι χαρακτηριστικός ο τρόπος με τον οποίο ο αείμνηστος ιερομόναχος Διονύσιος Χ. ο Προκοπιεύς περιγράφει την προσέλευση των πιστών:«...οι κάτοικοι (Καισαρείας, Ικονίου, Αγκύρας) λίαν θεοσεβείς και φι-λόθρησκοι έχοντες σέβας εξαίρετον προς τον Οσιον Ιωάννην, φύλακα της ημετέρας πατρίδος, ου εις προσκύνησιν σωρηδόν έρχονται και αιτούσι την θείαν αντίληψιν».

Ο ίδιος, στην ακολουθία που εκδόθηκε το 1897, αναφέρει: «...πολλοί δε δαιμονισμένοι θεραπεύονται απέναντι των Λειψάνων του Αγίου, εν οις και κράζουσιν «κουλέ γιάκμα μπηζί», ήτοι «αιχμάλωτε μη καίης ημάς». Κατά δε την ημέραν της εαυτού μνήμης, ως και κατά την εβδομάδα της Διακαινησίμου και εν καιρώ γενικής τινος δυστυχίας, λαμβάνοντες οι Ιερεις το Ιερόν Λείψανον του Αγίου, περιερχόμεθα ανά την κωμόπολιν ημών, λιτανεύοντες μεθ' απάντων των χριστιανών· και οι μεν ψάλλουν τα ανήκοντα προς τούτο τροπάρια, οι δε Ιερείς ραντίζουσι τον λαόν και τας οδούς δι' αγιασμού, προς παύσιν παντός ανιαρού και πάσης ασθενείας». Αυτό αποτελούσε γενική πεποίθηση και τακτική. "Όταν π.χ. το 1912 το Προκόπιο μαστιζόταν από θανατηφόρο επιδημία, ο Κυριακός Κηνδάπογλου έγραφε σε επιστολή του προς το Διονύσιο: «Πέποιθα τω θαυματουργώ οσίω πολιούχω. Ή τελευταία Ιερά Λιτανεία θα σώση την πόλιν». Οι Χριστιανοί, μα και οι Τούρκοι ακόμη, έπαιρναν ως ευλογία λάδι άπο το καντήλι του αγίου, αγιασμό, βαμβάκι από το ιερό του λείψανο, ακόμη φορούσαν το σκούφο και τη ζώνη του και με την πίστη τους έβλεπαν θαύματα. Αξιοσημείωτες είναι οι μαρτυρίες αρκετών προσφύγων, που βρίσκονται καταχωρημένες στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών. 'Αναφέρουμε κάποιες απ' αυτές: Ή 'Ελισ. 'Ισαακίδου καταθέτει· περί αγιασμάτων: «...Στην Εκκλησία τ' Όσίου οι γούρνες με τον αγιασμό ήτανε χωστές στο πάτωμα, κάτω από το λείψανο τ' Αγίου. Θαυματουργός ήτανε ο Μ. αγιασμός. Στις αρρώστιες, στο μάτι, ήτανε φάρμακο μοναδικό. Ράντιζες τ' αμπέλια, τους καρπούς, το σπίτι και τις αποθήκες». Ο Ευστάθιος Χατζηευθυμιάδης μας

πληροφορεί ότι: «…Οι Τούρκοι πίστευαν στη θεραπευτική ιδιότητα του αγιάσματος, που ήταν στην Εκκλησία του Οσίου Ιωάννου του Ρώσου. "Έφερναν τους αρρώστους τους να νιφτούν εκεί, καθώς και τα παιδιά τους που είχαν πυρετό, κεφαλόπονο, ματόπονο κ.λ.π.
Το νερό του αγιάσματος το έλεγαν «σιφά σουγιού» (ιαματικό νερό)». Η Έλισ. Ισαακίδου, προσθέτει: «Το σκουφί, το μαξιλάρι και η ζώνη του Οσίου γιάτρευαν κάθε πόνο. Τούτα τα κτήματα του θεραπευτή τα κουβαλούσαν στους διάφορους αρρώστους και όλοι γινόντουσαν καλά. Και το βαμβάκι του Λειψάνου του έγειανε. Ήταν φορές που χάριζαν τον άρρωστο στον Όσιο. Σαν γινότανε καλά τον ξαγόραζαν με Λειτουργία. Μπρος στο κατώφλι του Ιερού στέκουνταν μ' ένα χαλκά περασμένο στο λαιμό, ο άρρωστος που έγειανε. Στο τέλος της Λειτουργίας μπρος στο Λείψανο του Οσίου του'βγαζε ο παπάς το χαλκά και οι συγγενείς δίνανε άφθονα τα δώρα του θεραπευτή αγίου».

Ο Ευστάθιος Χατζηευθυμιάδης ακόμη μαρτυρεί: «Οι Τούρκοι έτρεφαν πίστη και σέβας στον "Όσιο Ιωάννη το Ρώσο, τον άγιο του χωριού μας. "Όταν αρρώσταινε κανένα πρόβατο ή καμμιά αγελάδα τους, παρακαλούσαν τον "Όσιο να τα θεραπεύσει. Γι' αυτό το σκοπό του έταζαν καϊμάκι και μελισσοκάρι.

Τον "Όσιο Ιωάννη τον αποκαλούσαν οι Τούρκοι «κιολέ Γιουβάν», δηλ. ο αιχμάλωτος, ο δούλος Ιωάννης. Το έλεγαν αυτό, γιατί ο "Όσιος ήταν Ρώσος αιχμάλωτος στο Ρωσοτουρκικό πόλεμο, την εποχή του αυτοκράτορα Πέτρου του Μεγάλου. Οι Τούρκοι έπαιρναν από το βαμπάκι που ήταν επάνω στο Λείψανο του Οσίου κι έτριβαν μ' αυτό πονεμένα σημεία του κορμιού τους για να γίνουν καλά».

Πολύ συγκινητική είναι όμως και η τελευταία μαρτυρία, που ο ίδιος ο Χατζηευθυμιάδης διηγείται και στην οποία φαίνεται ο σεβασμός, τον οποίο ακόμη και τώρα διατηρούν προς τον "Άγιο οι Τούρκοι κάτοικοι του Προκοπίου: «Πέρσι το καλοκαίρι (1959) είχα πάει εκδρομή μαζί με άλλους πατριώτες μου και με τους δικούς μου στο Προκόπι, στην Τουρκία. Εκεί μας φιλοξένησε και μας περιποιήθηκε η οικογένεια του Μεχμέτ Τικέρ. Είναι ένας πολύ καλός Τούρκος ως 60 χρονών. Η γυναίκα του ονομάζεται Τουρκέν και είναι κάπου 38 χρονών. Είναι εγγονή του μουφτή του Προκοπίου, δηλαδή του δεσπότη των Τούρκων. Με τον πατέρα της Τουρκέν είχαμε καλές σχέσεις. "Ύστερα από πρόσκλησή μας ήρθε το αντρόγυνο αυτό φέτος τη Μ. Εβδομάδα στην Ελλάδα. Η Τουρκέν εξέφρασε την επιθυμία να δει την περιφορά του επιταφίου της Μητρόπολης. Κάναμε μαζί Πάσχα, τσουγκρίσαμε κόκκινα αυγά. Της Ζωοδόχου Πηγής πήγαμε στη Μονή Πεντέλης. Θέλησαν να πάνε στο Αχμέτ Αγά της Ευβοίας, όπου είναι το καινούριο Προκόπι. Πήρε μια λαμπάδα, την άναψε μπροστά στη λάρνακα του Οσίου και με ανοιχτά τα χέρια προσευχόταν κλαίγοντας μπροστά στο Λείψανό του. Θαύμαζαν την πρόοδο και εξέλιξη των εδώ

Προκοπιανών. Μας είπαν χαρακτηριστικά: «Φύγατε εσείς έφυγε κι η ομορφιά του χωριού μας».

Πολύ εμπνευσμένα υμνείται αυτός ο σεβασμός από τον αείμνηστο Υμνογράφο Μοναχό Γεράσιμο: «Ιδόντες σου την βιοτήν, και την πτωχείαν την πολλήν, οι Αγαρηνοί Ιωάννη, σφόδρα ηυλαβήθησαν, ηθών σου την σεμνότητα, και δούλον σε του Θεού και οικείον, διαπρυσίως κηρύττοντες εδόξαζον».

Διάσωση του ιερού λειψάνου από τη φωτιά

Ένα από τα άπειρα θαύματα του αγίου αφορά τη διάσωση του ίδιου του ιερού λειψάνου από τη φωτιά. Σύμφωνα με την εξιστόρηση, την οποία παρέχουν όλες οι βιογραφίες του αγίου, «όταν κατά τό 1832 μ.Χ., στον καιρό του σουλτάνου Μαχμούτ Β', επανεστάτησε εναντίον αυτού ο αντιβασιλέας της Αιγύπτου Ιμπραχίμ πασάς, ο σουλτάνος έστειλε έναντίον του και τον Χαζνετάρ Ογλού Όσμάν πασάν. Ο Οσμάν πασάς έχοντας μαζί του 1800 στρατιώτες, αφού πέρασε την Καισάρεια της Καππαδοκίας, έφθασε κοντά στο Προκόπιο, όπου σκεπτόταν ν' αναπαυθή μία νύκτα και να αναχωρήση την άλλη μέρα στη Νεάπολη, να διευθυνθή προς το στενό της Κιλικίας, όπου ήταν στρατοπεδευμένος ο Ιμπραχίμ πασάς. Επειδή όμως οι πλειότεροι των μουσουλμάνων του Προκοπίου, σαν γενίτσαροι που ήσαν, μισούσαν τον σουλτάνο, συμφώνησαν όλοι να μην δεχθούν τον Οσμάν πασάν στο Προκόπι, ούτε και στα σύνορα. Οί Χριστιανοί, που ήσαν πιστοί στον σουλτάνο, προσεπάθησαν να πείσουν τους συμπατριώτες τους, τους μουσουλμάνους, να πειθαρχήσουν στον σουλτάνο και να δεχθούν τον στρατό, που ερχόταν από μέρους εκείνου, υποδεικνύοντας μάλιστα σ' αυτούς, ότι μπορεί ο Οσμάν πασάς να αγανακτήση, να παραφερθή και να κάμη καταστροφές στην κωμόπολη. Εκείνοι όμως δεν άλλαζαν γνώμη. Τότε οι Χριστιανοί πήραν τις γυναίκες και τα παιδιά τους και φύγανε στα γύρω χωριά και στις σπηλιές, για να μην πέσουν θύματα της ανόητης αντιστάσεως των γενιτσάρων. Στο Προκόπι μείνανε μόνο οι γέροι και οι γριές.

Πράγματι την άλλη μέρα, όταν ο Οσμάν πασάς μπήκε κατ' ανάγκην με έφοδο στο Προκόπι, ο στρατός του έκαμε λεηλασίες και βιαιοπραγίες. Κάμποσοι από τους στρατιώτες, αφού άρπαξαν απ' εδώ και άπ' έκεί διάφορα πράγματα, μπήκαν και στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Πήρανε κάμποσα ασημικά, κανδήλες και άλλα ιερά σκεύη.

Άνοιξαν και την λάρνακα του Οσίου, ελπίζοντας να βρουν εκεί χρυσαφικά και ασημικά. Από το κακό τους, που βγήκαν γελασμένοι και για να κοροϊδέψουν την χριστιανική θρησκεία αποφάσισαν να κάψουν το Ιερό Σώμα.

Το έβαλαν στο προαύλιον, μάζεψαν πολλά φρύγανα, βάλανε φωτιά και ρίξανε

ασεβέστατα το Ιερό Σώμα πάνω στην πυρά μέσα στις φλόγες. Το Ιερό Σώμα, με την δύναμη της θείας χάριτος, που υπήρχε σ' αυτό, όχι μόνο άφλεκτο και απείραχτο έμεινε, αλλά και φάνηκε στους ασεβείς ότι ζούσε και ότι τους φοβέριζε και τους έδιωχνε από τον περίβολο της Εκκλησίας. Οι ασεβείς, κατατρομαγμένοι έφυγαν- αυτά διηγόνταν οι ίδιοι οι στρατιώτες στους ομοθρήσκους τους, τους Τούρκους.

Την άλλη μέρα πήγαν γέροντες χριστιανοί, βρήκαν τα ασημικά που είχαν αφήσει οι στρατιώτες φεύγοντας, μισοπεθαμένοι άπ' τόν φόβο τους, και το Ιερό Λείψανο του Αγίου, που το έβαλαν πάλι στην λάρνακα»